

Dieblit, da Forbringningen blev fremsat, og jeg skulde tage meget fejl, om det ikke ogsaa var den Forsaaelse, der gjorde sig gjældende i det andet Thing den Gang, Adressen blev undfangen. Der næst vil jeg gjøre det ærede Medlem opmærksom paa, at naar han saa stærkt pointerede en Regjerings Pligt at staae en Finantslov tilbøje, saa undlod det ærede Medlem at omtale, at der paa hvilken Nigsdagen en lignende Pligt (Hør! Hør!). Det er i mine Tanker en fuldstændig urigtig Opfattelse af Forholdet, at Nigsdagen kun har en Ret til at vedtage en Finantslov, men at den ikke tillige har en Pligt til at forhandle og vedtage Finantsloven uden uberettigede Sidehensyn (Hør! Hør! Hør!). Den ærede Landsthingsmand havde bedt for Mindretallet i Fællesudvalget dets Beredvillighed til at slutte en Overenskomst der- ved, at han paaviste, at efter hans Mening var Mindretallet gaaet den halve Vej haade med Hensyn til Bevillingerne og med Hensyn til de fem konstitutionelle Punkter, altsaa hvad man mellem Handelsmand falder, havde tilbudt at brette lige, men hvad det ærede Medlem glemte — antager jeg — var, at Mindretallet desforuden havde betinget Lidkjøbet for sig, nemlig Ministeriets Afgang, og i dette Lidkjøb, som Mindretallet har betinget, ligger egentlig det Hele; thi kunde det sætte den Forbringning igjennem, ja, saa tror jeg nok, at Mindretallet kunde sige, at det havde gjort en Handel, hvorved det i Virkeligheden Intet havde offeret, hvor hele Fordelen var paa Mindretallets Side. Det er jo dog soleklart, at Godkendelsen af denne Ret, som Folkethingets Flertal vil gjøre gjældende, nemlig at kunne, naar det behager det, afsætte Ministeriet, i Virkeligheden er det Samme som en Ret til at indsætte Regjeringen, og kunde det saae en saadan Ret godkendt ved dette lille Lidkjøb i Handelen, saa var denne ganske vist overmaade fortreffelig for Mindretallet, men jeg tror kun ikke, at Mindretallet skal kunne hævde, som det ærede Medlem vilde, at det i Virkeligheden i Forligsprøven er gaaet den halve Vej imøde.

Udsig. Jeg skal ikke forfølge det Spørsmål som det synes, at Diskussionen vil komme ind paa ved Behandlingen af Udgifterne til Landets Forsvarsvæsen, thi det er jo sikkert, at det ikke længere er praktisk; der er Ingen, der beklager det mere end Fællesudvalget, og jeg tror nok at Fællesudvalget har vist, at Landets Forsvar paa ingen Maade har været det ligegyldigt; men hvad der var en Hovedopgave for Fællesudvalget, og hvad det fremsat alt maatte søge at bewirke, var en Finantslov; det er ganske vist, og deri er jeg overbevist om, at Flertallet af dette Thing er fuldstændig enig med mig, at det er i høj Grad beklageligt, at det er kommet saavidt, at vi skulde gjøre det Stridt, vi i Dag skulde gjøre; men Flertallet af dette Thing er ganske vist ogsaa

ligesom og overbevist om, at dette er en uafviselig Nødvendighed. Vor Forsatning forudsætter, at det maa kunne komme til Enighed om en Finantslov, og naar det derfor ikke sker, ja, da indtræder der en Uregelmæssighed, som ingen alvorlig Månd kan se imøde uden med Betænknelighed. Men fordi vor Forsatning forudsætter, at en saadan Enighed maa kunne bringes tilveje mellem Thingene, udelukker den dog ikke den faktiske Mulighed af, at denne Enighed ikke kommer i Stand. Det kan ikke være det ene Things Pligt ubetinget at høre sig for det andet. Der er imidlertid dog visse Forbringninger, med Hensyn til hvilke det synes mig klart, at, naar de stilles fra det ene Things Side, kan og bør det andet Thing ikke vægre sig ved at gaa ind derpaa. Naar det ene Thing forlanger indført paa Finantsloven Bestemmelser, som efter deres Natur ikke have deres Plads paa Finantsloven, Bestemmelser, som gaa ud paa at forandre en retlig bestaaende Ordning, kan der, hvis det andet Thing samtykker deri, vel ordentligvis ikke være Noget til Hinder for, at saadanne Bestemmelser blive optagne; men hvis det andet Thing modsætter sig, maa det Thing, som har stillet Forslagene, ifølge hele vor Forsatnings-Måne og Grundsatninger ifølge Diemedet med Finantsloven, lade sine Forslag om, at saadanne Bestemmelser skulde indsættes paa Finantsloven, falde, og det maa, hvis det ikke vil opgive Sagen, føre den frem ad en anden Vej ved den regelmæssige Benyttelse af det forfatningsmæssige Lovinitiativ, og dette har ogsaa bestandig hidtil været anerkendt. Naar Landsthinget i tidligere Tider har forlangt, at en Anmærkning, som efter sin Natur maatte erkendes ikke at have sin Plads paa Finantsloven, skulde udgaa af den, har Folkethinget anerkendt, at Landsthingets Forbringning var berettiget, og opgivet sit Forslag. Anderledes kan det ikke være, hvis Landsthingets forfatningsmæssige Stilling skal opretholdes. Spørgsmaalet kan i sin Realitet maatte være i sig selv af en meget lille Betydning, men det faar den allerførste Betydning, efter at den Forbringning er stillet fra det andet Things Side, at Spørgsmaalet skal udslettes af Finantsloven, og saa det andet Thing ikke vil gaa ind derpaa; thi saa bliver det et Spørgsmaal om Thingenes gjensidige Rettighed og det oprindelige Forslag bliver da en Forandring fra det ene Things Side, som det ikke kan forlange, at det andet Thing skal anerkende uden at opgive sin Værdighed og Ret. Det kan i sig selv være et overmaade ligegyldigt Spørgsmaal og synes i Realiteten at være den ligegyldigste Sag af Verden, om Tolden af det Salt, der indføres til Sodafabrikationen, skal estergives paa Finantsloven eller ved en særlig Lov, og det er derfor meget forklarligt, at den høitærede Finantsminister har kunnet mene, at det var en Sag, hvorpaa der ikke kunde lægges nogen overdreven Vægt; men efter at Landsthinget har erklæret, at det maatte begjære, at der i